

Sermo

De istis duob^z modis allegādo. **Autoritas.** In omni oratione et obsecratiōe cū gratiarūactiōe petitōes vestre innoteſcāt apud deum. **Phil.** iiiij. **I**sto modo omnis quod petit accipit. **Dico sexto** appellando cōfidēter. **E**t nūquid hō pōt appellare a rege ad impatorē ab impatore ad papā tuc. **D**ico quod sicutō tun de vna psona vni curie ad alteraz sed dicitur vna curia ad alias ut sit sepe. quia de curia officialis appellat ad curiā episcopii et ab illa ad curiā archiepiscopii et ab illa ad curiam pape. **I**dem de curiis regis. **D**eus etiā habet duas curias in quodbus dant sententie. **P**rima est curia iusticie. **S**ecunda misericordie. **D**e quib^z dauid. **M**isericordiam et iudiciū cantabo tibi dene. pros. c. **E**t quod diu sumus in hacyita curia misericordie ē maior. **A**utoritas. **M**isericordia superaltat iudiciū. **Jaco.** iiij. **I**dē **D**auid. **M**iserationes eius sup omnia opa eius. pros. cxliij. **P**ost mortē aut̄ regla iusticie ē maior. **D**ivid ergo viuimus si daf sentētia cōtra nos in curia iusticie cōfidēter appellare debemus ad curiā misericordie. debito modo quia maiorē nūc obtinebimus reuocationē sentētia. **N**ota ad hoc duo exempla de veteri testamēto. **P**rimū de dauid quod licet sanctus tun grauiter peccauit. **C**ū em semel respiceret de pallatio et videret vxorē vrie pulcrā valde nō auertebat sicut debuit statim auertere oculos suos sed sic stetit aspiciēdo. statim aliquod scutifer dixit sibi. talis mulier est et vir nō ē in patria. **D**ido etiam peccauit cum ea et grauidauit eā et ad cooperiēdū pctm interfecit vriā virū ei^z. quod vnu pctm trahit aliud secū. statim in curia iusticie fuit data sentētia cōtra eū. **E**t ppheta nunciavit sibi iusticiā dices. viuit dene. quia filimorales tu. iiij. **R**egl. xij. **D**auid aut̄ sicut ille quod intelligebat factū appellauit statim ad curiā misericordie. **F**orma appellationis sue fuit hec. **M**iserere mei deus sm magnā misericordiā tuā. **S**tatim pphe ta redict ex pte dene. dices. nō morierl. protz go quod sententia data in curia iusticie. reuocari potest in curia misericordie. **S**cdm exemplū de Ezechia rege cōtra quē fuit data sentētia iusticie ut moreret. esaias ppheta legit sibi sentētia ex pte dene. **H** dicit do minus de^z. dispone domui tue moreris em tu et nō viues. iiiij. **R**egl. xx. **Q**ui cōuertit faciē suam ad parietē et appellauit ad curiā misericordie di. **O**bsecro mi dene memēto quod quo ambulaueri corā te in corde pfecto. et quod bonū est in oculis tuis fecerim. fleuit quod ezechias fletu magno. stati dixit deus Esaie recedēti. reuertere et dic ezechie. **H** dicit dene de^z. **A**udiū orationē tuā et yidi lachrymas tuas. reuocauit sentētia. et addidit sibi annos. xv vite sue. **P**tz go quod sua reuocat in curia misericordie que daf in curia iusticie si ad eā appellat confidenter. **A**utoritas. **D**ixero impio more moreris. et egerit penitētia a peccato suo fecerit quod iudiciū et iusticiā vita viuet et nō morieris. **A**utoritas aurea. **E**zech. xxxij. **N**ota tria. primo quod faciat

penitentiā. ecce cōtritio. scđo iudiciū. ecce confesio. in quo sacerdos est iudex. **I**deo debet scde re. tertio iusticiam. s. satisfactionē vel punitionē de peccatis ieiunādo. isto modo omnis quod petit accipit tuc. **D**ico septimo mendicādo diligēter siue alte scz petere hostiatim. **I**stū modū seruam in tribus diebus rogationū in ecclesia. in pcessionibus em trāsimus pro vicos ciuitatis padisi mēdicādo hostiatim sanctos deprecando. **P**rimo vadimus ad palatiū sancte trinitatis. **I**stū modū debent tenere psonē litterate. dicere letaniā quolibz sero quia illa oratio est multū bona in qua inuocantur omnes sancti tuc. **I**do amici job qui fuit tribulatus dederunt sibi cōsiliū vt teneret modū istū dīcētes. voca igitur si est quod tibi rūndeat et ad aliquē sanctorū querere Job. v. omnis quod petit accipit. s. isto modo. **D**ico octavo molestādo indesinenter scz pseuerādo in orōne qualiter hmōi xpisti oportunitas vel molestia sit fienda declaratur Luc. xj. **Q**uis vestrū habet amicū et ibit ad illū media nocte et dicit illi. amice comoda mihi tres panes quod mā amicus meus venit ad me de via et non habeo quodponam an illū. et ille deintus respondens dicit. **N**oli mihi molestus es īā em ostiū meū clausum ē. et pueri mei mecum sunt in cubili nō possum surgere et dare tibi et ille si pseuerauerit pulsans. **D**ico vobis et si nō dabit illi surgens eo quod amicus eius sit. ppter improbitatē tun eius surget et dabit illi quotquot habet necessarios. qui cōtinuat omni die orationē ad bonū finē pueniet. **N**ota hic miraculū de illo milite capitaneo latronū in cuius do mo stetit diabolus quattuordecim annis in forma humana et erat coquinari vbi venit ille sanctus religiosus tuc.

*Santorum Ieronimi
scriptor - sermo*

Feria quinta post reminiscere

Albent Roysen
Prophetas audiant illos. Lu. xvij. et in euā. ser. e. de san. euā tuc. habēt moy sen tuc. **S**cm euāge. hodiernum declarat nob quod tuor multū ncēria ad sciendū pro nro auisamēto. s. mūdialē proulationē. diuinale retributiōne. infernalem dispositionē. scpturalē profirmationē. **H**ec quod sūt nob multū ncēria ad sciēdū **P**rimo mūdialē proulationē vt caueamus. **S**cdō diuinale retributionē vt ipam spectemus. **T**ertio ifernalē dispositionē vt ipam vitemus. **Q**uarto spūalē et scpturalē profirmationē vt pro ipam reformemur. **E**t de isto quod turo. s. de profirmatione scā dīc thema. hūt moy sen. i. scpturas et prophetas audiāt illos. **D**ico promo quod in euāge. hodierno declarat nob mūdialis prolationē vt caueamus. **M**ūdialis cōuersatio ē de seipso nimis curare carnaliter. **P**rimo in nouo ornatū vestium. tuc. **S**ecundo in delitijs corporis. scz comedendo bibendo. tuc. non curare de necessitatibus proximi que ostendunt in pricipio euangeli. **H**omo qui-

Feria quinta post reminiscere

Dam erat diues **r̄c.** Et induebat purpura et bisso
et epu.co.splē. Eterat q.mē.no.la.q̄ia.ad ia.ei
vleribus plenus et cu.sa.de mi.q̄ca.de mē.di. et
nemo illi da. Sed et ca.ye. et linge. vlcera eius **r̄c.**
Hic induebat ad carnē de camisijs de bysso de-
sup de purpura **r̄c.** Comedebat quotidie splen-
dide de optimo et multū assatū coctū et nunq̄ ie-
tunabat et de paupibus nō curabat. Et erat qdā
mendic' noie lazarus qui iacebat ante ianuā **r̄c.**
Ecce cōuersatio mūdialis. Protra quā scriptura sa-
era. Nemo qd̄ suū est querat sed qd̄ alterius ē.j.
Loy.x. Sed notanda sunt hic duo de quibus se-
pauci auisant. Qm̄ christ' in euāgeliō cū loq̄ de
diuite nō noiabat eum sed dicit. Hō qdā erat di-
ues **r̄c.** Et qn̄ loquif de paupe nominat eum di-
cens. Erat quidā mēdicus noie lazarus. Quare
hoc. Certū est q̄ diues nomen habebat et xps ip-
sum sciebat et in dicit. homo quidaz ac si nesciret
nomen eius maxime. quia vos videtis q̄ in mun-
do diuites sunt multum nominati et famosi. quā
do morat dīns in ciuitate oēs sciunt domū ei'. se-
cus de paupibus hominib'. diuites faciunt tñ
sue bñ siue male q̄ faciunt se cognoscere et nomi-
nare. Ideo de diuitibus dicit **D**avid. Taberna-
cula eoru in pgenie et pgenie vocauerunt nomi-
na sua in terris suis s̄ nō in celis. p̄s. xl viij. Qua-
re ergo christ' nō noiavit ipm sed paupem **P**ro-
missione sciendū q̄ qd̄ hō tenet vitā bonā et san-
ctam et est in gratia dei nomen eius scriptū est in
celo in cathedra que sibi correspondet s̄m p̄sen-
tem iusticiam. Autoritas christi loquens de his
qui sunt in ḡa. Baudete et exultate qm̄ noia ve-
stra scripta sunt in celis. **Luc.x.** Scripta sunt in
celis. id est in cathedris celestib'. Per oposituz
psona que tenet vitā vitiosam et viuit in peccato
mortali. s. supbie. auaricie. luxurie **r̄c.** nomen ei'
radis de celo de illa cathedra. quia in libro diui-
ne p̄destinationis nullus scribit de nouo nec ra-
ditur sed radix de libro s̄m p̄ntem iusticiā. Ideo
qn̄ **B**oyses orauit p̄ p̄lo de vitulo aureo. Di-
xit. **O**bsecro dñe peccauit p̄plus iste peccatū ma-
gnum fecerunt sibi deos aureos. dimitte eis hāc
noxam aut si nō facis dele me de libro quem scri-
psisti. Lui r̄ndet dīns. Qui peccauerit mihi dele
bo eum de libro meo. **Erod. xxxij.** Itē dauid lo-
quens de peccatorib'. dixit. **D**ileanf de libro vi-
uentū. et cū iustis nō scribanf. p̄s. lx viij. Et scri-
bitur nomen peccatoris in inferno. Q̄ qualis con-
fusio et verecūdia est sibi. Ac si papa haberet no-
men alicui' sacerdotis in rotula ut p̄moueret eū
ad ep̄m vel cardinalatū et ppter suaz culpā papa
deceret nomen eius et ipm scriberet inter ifimos.
Idē de rege habente nomen alicui' scriptum in-
barōes et comites. si ex culpa sua ipm delēt et scri-
beret inter truffatores. maior est confusio et in-
cōpabiliter et verecūdia qn̄ nomen alicui' deletur
de libro dei et scribit in rotula inferni. Autoritas

dñe oēs qui te derelinquunt. s. peccādo. cōfundē-
tur recedētes a te in terra scribenf. **H**iere. xvij. s.
in illā de qua iob. tra miserie et tenebrarū vbi vmbra
mortis et nullus ordo sed sempitēn̄ horror in
habitat. Quia ḡ diues iste de q̄ loquif euāgeliū
erat peccator et male vite et xps nō inuenit nomē
suū in libro p̄destinationis. **I**do noluit ipm noia-
renomine suo. Et q̄ ista sit ratio patet p̄ dauid in
psona dei di. de diuitib' malis. **N**ō cōgregabo
q̄uēticula eoū de sanguinibus. id ē. de peccatis
Juxta illud. **L**ibera me de sanguinibus nec me
mor ero nominū eoꝝ p̄ labia mea. p̄s. xv. Esse di-
uitem de bono iusto nō est malum nec peccatum
s̄ esse diuitē impiū et pctōrē h̄ ē p̄ctm. Et de tali-
bus dicit. **N**ō cōgregabo **r̄c.** **M**ota q̄ vnū cōuē-
ticulū ē diuitū supborū volētū h̄rē regimē ciui-
tatis **r̄c.** **N**ō attendētes ad on' qd̄ recipiūt. Ali-
ud cōuenticulū ē auarorū. s. vsurariorū vt habe-
ant oēs pecunias. Aliud luxuriosorū signant il-
lorum qui ducent vxorē isto respectu vt habeāt
amicos. Aliud gulosoꝝ magna cōulua facienti-
um. Aliud iracundorū facientiū litigatiōes et iu-
ramenta sibi q̄ se mutuo iuuabūt. et qui tangent
vos tangent me **r̄c.** **D**e his dicit. **N**ō cōgrega-
bo **r̄c.** s. in celo cum angelis et sanctis animabus
nec memor ero nominū eoru **r̄c.** **S**i quia nomen
paupis lazari erat scriptū in dei libro eo q̄ cū bo-
na patiētia recepat paupertē sperās in celo dita-
ri. idō ipm nominauit. Et fuit cōpleta p̄phia dō
di. aias pauperū saluas faciet ex vsuri et in iniq̄ta
te redimet animas eorum. et honorabile nomen
eoru coram illo. p̄s. lxxj. et loquif de paupibus
Nō aias pauper. s. ilorū q̄ patientē sustinet pau-
pertatē q̄ nō idignant h̄ deū. nec furant aliquid s̄
sperāt in padiso ditari. saluas faciet ex vsuri q̄s
mō faciunt. redimet eos q̄ mō paupes nihil p̄nt
h̄rē a diuitib' nisi cū vsuri si petūt ab eis mutuū
nō obtinet nisi cū vsuri. **S**i volūt emē bladū vel
pannū cogunt emē cū vsuri pl̄dādo p̄p̄ soluti-
onis dilationē. **S**i paupes volūt vēdē bladū v̄l
alid cū vsura. s. min' p̄p̄ dnarios. pmptos. et ini-
q̄tate. s. quā eis faciūt liberabit eos. q̄r paupes n̄
p̄nt obtinē iusticiā q̄d̄i aduocati procuratores
sentient eoru pecunias oēs sugūt ex eis. postea
dicūt eis queniam cū pte. q̄r n̄ multū ius habetis.
s̄ q̄re nō dixisti sibi an ne dissiparet bona sua. idō
r̄c. Et honorabile nōm eoꝝ corā illo. q̄lis honor
sirex v̄l papa noiaret et petet d̄ aliq̄ paup. **G**eo
dīc q̄ canes venie. et linge. vi. ei'. **Q**uid signat isti
canes. **E**t dīc **G**reg'. i omel. sup illo etiāge. q̄ ca-
nes sūt p̄dicatores. s. oēs illi q̄ h̄nt officiū p̄dicā-
di. **N**ō. q̄ null' p̄familias mittit oues suas i de-
sertū locū nisi cū custodib' et canib' q̄ ipas custo-
diūt a lupis. Ita nec iste dīns q̄ dīc. ego sū pastor
bon'. **Joh.x.** nō dimittit oues in memore h̄ mōi
nisi cū custodib' et canib'. **C**anes sūt p̄dicatores
p̄mi optime latrātes fuerūt apli deinde martyres

Bermo

doctores confessores. Hodie omnes illi sunt canes qui predicant et latrant contra lupos inferninae ap proximenter ovisbus christi. Et nūquid est magna dignitas esse canem christi. Ecce quid dicit Job i psalma xpi. et ita exponit Greg. in moral. Nunc aut derident me iuniores tempore quoru p̄es non dignabar ponere cū canibz gregis mei. Job. xxx Nota nunc in tempore passionis derident me iuniores tempore. s. iudei. di. vach qui destruis tēpluz dei et in triduo reedificas. Item. alios saluos fec seipsum saluum facere nō pot. quoru p̄es. s. patriarchas et prophetas nō dignabar ponere cū canibus gregis mei. quia maior est dignitas predicatorum q̄ patrarcharū vel prophetarū. Iste canes habet linguam medicinalem q̄ lingunt vlcera peccatorum. Lingit a predicatore plaga supbia q̄ consistit in capite. q̄ laudat et commendat virtutē humilitatis. et quo xp̄us et virgo maria fuerunt humiles et q̄tū eis placet virtus humilitatis et persone humiles. et quo supbia fuit initium omnis mali et p̄ditionis et apuit ianuam inferni et clausit ianuaz paradisi. Idec pōt dici de alijs peccatis et vitijs et virtutibz opositis. Ecce quo lingua canū ē medicinalis. Sed dentes sunt venenosī mordendo si in p̄dicatione mordet famam alicui vel in confessione q̄ petunt pecunias tūc mordet bursam vel bona et c. Ecce q̄d signat canes lingebant lingua vlcera eius q̄ curant vlcera peccatoris. Ibid. Lingua canū tuorū ex inimicis ab ipso. ps. lxvij. Hic est figura ecliptica quia deficit vobum ibi. Lingua canū tuorū. s. p̄dicatorum ex inimicis. i. peccatis sanat suē demōibz. liberat ab ipso sc̄z dno p̄ncipaliter agente. quia p̄dicatores solū sunt instrumenta gregis. Inuanū exteriū labo rat lingua p̄dicatoris. nisi fuerit intus grā saluatoris. Dico secūdo q̄ in euāgelio hodierno ostendit diuina retributio ut ipsam spectem cū dicit factum est ut moreret mendicet et portaret ab angelis in sinū abrae. mortuus est aut diues et sepultus est in inferno. Ecce hic retributio diuinalis. dicit mḡ senten. in. lliij. et oes etiam alij docto. q̄ doctrina ē cōis qz in corde terre sunt quatuor dominus inferni. Dom⁹ inferior dicit locus damatorū. Secūda dicit lymbus puerorū in qua non sunt demones nec ignis solū sunt ibi tenebre. id ē carentia visiois dei. nō est ibi ignis materialis s̄ ira dei dicit ignis. Juxta illud Deutl. xxxij. Ignis succensus est in furore meo. Aug⁹. vocat illā iram dei ignez. in quo sunt pueri nō baptisati qz nunq̄ videbunt deum. Tertia est loc⁹ purgādorum in qua est ignis materialis qui virtute diuina torquet cruciat et purgat animas xp̄anorū s̄ nō sunt ibi demones. quia in purgatorio nō sunt nisi illi qui sunt in gratia dei. Quarta dom⁹ superior est sinus p̄fectorum in qua erant sancti patres. q̄ dicebat lynus abrae ppter securitatē quā habebant de gloria. Sicut illō quod habet in sinu in

securo est. Atiā paradisus dicit sinus abrae. Iuxta illud ecclesie. Exaudi me et animā meā in sinu abrae patriarche tui iubeas collocari. diē glofa. Factū est ut moreret mēdicus et portaret ab angelis in sinū abre. qz sicut nūc qñ moriunt̄ cōdigne penit̄ etes statim anime ipsorū portant̄ in celū. sic tunc portabant̄ in sinū abrae. Diues nō sepultus est in inferno. Ecce hic ad līram diuina retributio. Autoritas. Ego dñs scrutans cor da et pbans renes qui do vnicuiq̄ iuxta viā suā et iuxta fructū ad inuentionum suarum. Hier. xvij. Nota hic duo secreta moralia. primū cū dicit factū ē ut moreret mēdicus. Si attendistis ad verba christi q̄ voluit loqui de mūdano conuersatione. Primo fuit locut̄ de diuite q̄ d paupe di. Homo quidā erat diues. Et quādo voluit loqui de alio mūdo de diuina retributiō. p̄mo fuit locutus de paupe di. Factū est ut moreret mendicus. hoc fecit christus ad ostendendū contraria conditionē diuitium et pauperū q̄tū ad vitam et q̄tū ad mortem. In hoc mundo in vita p̄senti diutes sunt primi in honoribz dignitatibus officijs. quia semp sunt in primo loco. pauperes aut p̄ opositū semp sunt vltimi. Sed i alio mundo vertit iste ordo. quia paupes erunt p̄mī in honoribus et dignitatibz paradisi. diutes nō vltimi. Recte de diuitibus est sicut de falcone et gallina. Falco aut q̄diu viuit multū honoratur. a dño suo in manu portat etiā in ecclesia qui nollet portare filium et diligenter seruit ei. etiam carnem crudam mordendo dentibus et in estate cuz aqua frigida refrigerādo et in hieme dormit in camera domini etiā in loco altiori. Et si misera gallina approximat modicum ad comedendum mīcas statim expellit nec audet intrare cameram. Sed in morte totum vertitur. quoniam gallina cum magno honore portatur coram domino inter duas scutellas. et falco proīcitur in sterquilinio. quando dicitur domino falco est mortuus. Respondet dominus. proīcite in sterquilinio. Ita recte in hoc mundo diues ut falco viuit multū delitiose et honorifice. et c. Et miser pauper ut gallina non audet appropinquare domui diutis. immo dīc diues. quid vult ille homo o latro debet esse foras. Ecce quare christus primo nominauit pauperem quando loquebatur de alia vita. Et verificatur illud quod christus dicit. Matth. xx. Erunt nouissimi scilicet pauperes q̄ in hoc mundo sunt nouissimi primi. s. in paradi so. et primi sc̄z diutes qui in hoc mundo sunt primi in omnibus in alio mundo erunt nouissimi. scilicet in inferno. Ideo quando pauper moritur anima eius portatur coram domino inter duas scutellas. scilicet gloriam anime quam habebit statim et gloriam corporis quaz habebit post iudicium generale. Diues scutelle sunt imunitas pēne hic inferius. et abundans glorie superius.

Feria quinta post reminiscere

Secundū secretū est ibi. mortus ē diues & sepultus est in inferno. **C**ertū est q̄ corpus non fuit sepultum in inferno sed aia. **I**n quo vides q̄ in inferno sunt sepulture & cimitheria. **D**ico q̄ sic. sed auisetis vos ne eligatis ibi sepulturā. anima sepe litur in inferno s̄m q̄ corpus honorabile sepelit in hoc mūdo. **I**n cui⁹ sepultura seruant tres ceremonie p̄ncipales. **P**rima est mortuo honorabili homine alijs de amicis suis vadit ad ecclesiā ad curatū p̄ sepultura petenda & sacerdotes se p̄parant qui cū magna cōmotione disponūt se dicētes. vadamus. **I**dem de sepultura anie quā do malus diues vel alia p̄sona est in extremis diabolus qui ip̄m tēptauit qui naturaliter cognoscit horam siue mortē vadit subito ad infernū ad curatū. s̄l. luciferū dī. q̄uo talis religiosus cleric⁹ vel diues qui tenuit malā vitam ē in articulo mortis. ideo parei vos & mittati s. **E**t fit vna magna cōmotio. quia quilibet vult venire. **A**utoritas. **D**e quodā malo diuite. **I**nfern⁹ subtus cōturbatus est in occursum aduentus tui. suscitabūt te gigantes. **E**t tūc dicēt vulnerar⁹ es sicut & nos nr̄i similis effectus es detracta est ad inferos supbia tua. quia nolivisti obedire preceptis dñi tui. &c. **E**sa. xiiii. **S**ecundā ceremonia seu similitudo que seruat in sepultura corporis est quādo sacerdotes cantando portant corpus ad sepulturā signo crucis p̄cedente & parētes & amici sequunt flentes. **S**imiliter anima damnata que portat a demonibus ad sepulturā inferni nō cantando sed confusibiliter vociferando ac si esset caterua pororum p̄cedente signo luciferi. s̄l. circulo. dauid. In circuitu imp̄j ambulant. **S**ic a passione christus accepit signū crucis sic demon accepit signū circuli. sicut p̄sona deuīte inuocando deum faciunt signū sancte crucis dī. **D**eus in adiutorium. &c. **I**ta diuini inuocando demonē faciunt signū circuli. **E**t sicut portat crux in sepultura anime bone sic circulus portat in sepultura anime male a diabolo. **I**deo dicit scripture. **A**ir qui errauerit a via doctrine in cetu gigantiū cōmorabit. **P**ro uerb. xxij. **N**ota qui errauerit a via doctrine qui libet male viuēs errat a via doctrine. **N**ull⁹ credit posse saluari ex sola credentia. quia immo ē necessaria obediētia. **J**aco. iiij. **Q**uid p̄derit frēs mei si fidem quis dicat se habere opa aut nō habeat nunquid poterit fides saluare eum. **H**i aut̄ frater & soror nudi sunt & indigerat victu quotidiano. dicat aut̄ aliquis ex vobis illis ite in pace calefaciemini & saturamini. nō dederitis autē eis q̄ necessaria sunt corporis quid proderit. sic & fides si nō habeat opa mortua est in semetipsa &c. **L**a lis p̄sona male vite in morte in cetu gigantiū cōmorabit. ideo cauete ne erretis a via doctrine. i. obedientie. **T**ertia ceremonia siue similitudo q̄ seruatur in sepultura corporis ē. q̄r iux⁹ statutū & conditionē p̄sonae dāt ei locus sepulture in ecclia. vñ

in choro vel iuxta cornu altaris. vel in aliqua capella &c. **S**imiliter fit in inferno de anima condēnata. Nā sunt ibi certe sepulture. **P**rima p̄ superbus nō de terra sed de igne inertinguibili. Aliud sepulchrū p̄ auaris de metallis liquefactis ignitis. Aliud p̄ luxuriosis & sic de alijs. **D**e quibus dicit dauid. **S**epulcrā eorū. s̄l. damnatorū dom⁹ eorū in eternū. p̄s. xlviij. quod p̄t intelligi de sepulturis inferni. **I**deo auisetis vos ne in vño testamento. i. in vita quā tenetis eligatis ibi sepulturā. **I**n puncto qñ homo eligit malā vitaz eligit ibi sepulturā & cōfirmat p̄ mortem. **D**ico tertio q̄ euangelij declarat infernale dispositio- nem vt ipsam vitemus ibi. eleuās aut̄ oculos &c. cū esset in tormentis vidi abraā a longe & lazaru in sinu eius. **E**t ipse dixit. pater abraam miserere mei & mitte Lazarū. vt inting. ex. digi. s̄l. in aqua vt refrigeret lingua mea. quia crucior in hac flāma. **E**t dixit illi abraam. fili recordare quia receperisti bona in vita tua & lazarus filiter mala. nūc & hic p̄so tu cru. **E**t in his omnibus inter nos et vos magnū chaos firmatū est vt hi qui volūt hic transire ad vos nō possunt. neḡ inde huic transmeare. **N**ota eleuans oculos. ergo anima habet oculos & etiā anima habet alia mēbra s̄ sunt spirituālīa sicut mēbra corporis sunt corporalia. sed fortiora sunt mēbra anime. **N**ota pater abraam. vbi dicit glo. q̄ erat de genere abrae qui etiam vocat ipsum filium dī. **F**ili recordare &c. quia p̄ bonis que homo facit in statu peccati. deus dat retribu- tionem in hoc mūdo. **N**ota caos magnum. id est abyssus. **N**ota q̄ beati obiectaliter transeunt ad damnatos videndo illorū penas. sed tñ non sentiunt penaliter. **E**t damnati obiectaliter transeunt ad brōs. s̄ nō p̄nt ad eos trāsire p̄ pñtiā actualem nec videndo gloriā obiectaliter. **N**ota hic duo secreta. **P**rimū ibi eleuans oculos suos cū esset in tormentis. Ab isto textu extrahunt sancū doctores theologie hanc cōclusionem q̄ mō vi- dent damnati beatos. sed nō gaudent de talib⁹ visiōne. imo ex hoc eorū pena augmētāf. **A**c si fame licet videret mensam paratam cuī magnis epulis & cibis. & non posset accedere nec comedere. **I**deo pena sibi augmentaret. **P**actice cogitate quādo superbus damnatus eleuat sibi oculos & vidi- det beatū Paulum qui fuit superbus & persecutor ecclie. q̄o dicit. **O**miser iste fuit magis superbus q̄ ego & tamen est conuersus. quia fecit pe- nitentiam. ita fuisset de me si penituisse. **I**dem de auaro qñ vidi beatū Matthēū de q̄ dicit. **D**eda q̄fuit raptor. **I**dem de luxuriosis qñ vident brām Mariā magdalēnā. mariā egyptiacā. & sic de alijs. **A**utorita s. **V**identes turbabunt timore horribili & mirabunt in subitatione insperate salutis gemētes pre angustia spiritus di. intra se pñiam agentes & p̄ angustia spūs gemētes. **H**i sunt quos aliqui habuimus in derisum. ecce q̄uo

Sermo

computati sunt inter filios dei. **S**apien. v. et loquitur ad lram de damnatis. **D**amnati penitent de peccatis non ratione culpe sed rone pene. in quanto dist. xliij. q. j. arti. iij. q. iiiij. **N**ec secretum est de gutta aque quae petebat que fuit sibi dengata. **L**ib. 7. cccc. anni sunt et plus quam perit illa dictam guttam aque quolibet die et hora petit eam et nunquam obtinebit. si custodiisset sibi unum barile vino greco modo seruiret sibi. **H**ec gutta aque significat refrigerium aliquid quod damnationem possunt habere tecum. **A**ixi quarto quod sanctum euangeliu declarat scripturalem confirmationem cum dicit thema. **H**abebit Moysen et prophetas. quod ostendit cum dicis. **R**ogo ergo te pater ut mittas eum in dominum patris mei. habeo enim quoniam fratres ut testetur illis ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum. **E**t ait illi abraham. habent Moysen et prophetas audiatur illos. at ille dixit. non pater abraham. sed si quis ex mortuis resurrexerit credit ei. **V**ide quod ex charitate loqueretur ne fratres damnarentur si cut ipse. **R**espōsio quod non loquebat ex charitate sed ne pena eius magis augmentaretur. quia quanto plures sunt damnati tanto magis augmentata erit pena. sicut pluribus beatis saluatis augmentata gloria accidentalis beatorum. **V**erbi gratia. si titiones ignite addantur alie titiones magis ardebutur. et si plures plus ardebutur. **R**endet Moysen habebit et prophetas andiant illos. **N**ota quod maior est autoritas sacre scripture quam esset testimonium cuiuscumque resurgentis. Ideo aplus. licet angelus de celo euangelizet vobis propter quod euangelis auimus anathema sit. **G**al. 5. **U**nde apostoli qui suscitabant mortuos cum testimonio sacre scripture tanquam firmiori confirmabant dicta eorum et doctrinam. **L**oz. xv. **T**raddidi vobis in primis quod et accepi quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas et quia se pulitus est. et surrexit tertia die secundum scripturas. Ideo sequitur. si moysen et prophetas non audiuerint ne quod si quis ex mortuis resurrexerit credit ei. **N**umquid christus suscitauit lazaram qui multum narravit de alio mundo. ut dicit Aug. et in sibi non credebant a iudeis. Item Christus surrexit in quem non crediderunt iudei. Ideo dicit textus. quod iudei cogitauerunt occidere eum. Itē apostoli suscitant multos mortuos qui dicebant de alia vita. Ideo indubitanter et firmiter credendum est testimonio sanctorum scripturarum et determinatio iyni uersalis ecclesie et esset bonum studere biblam. quia cum alijs scripturis non poterimus arguere contra antichristum nec rindere et modo pauci curant de bibliis. **I**mo iam verificat illud beati Hieronymi ad Paulinum ca. vi. **Q**uicquid dixerunt hoc legem dei putant nec scire dignantur quid prophete. quid apostoli senserunt sed ad sensum suum incongrua sententia testimonia quasi grande sit et non vitiosissi-

sum dicendi genus depravare sententias et ad voluntatem sua sacrā scripturam trahere repugnantem. Ideo dicebat Christus iudeis. Scrutini scripturas in quibus putatis vitā eternā habere et ille sunt quod testimonium prohibet de me. **J**o. vi.

Feria sexta post dominicam. iiij. xl. **S**ermo.

Retur genti facienti fructū. **M**att. xxii. et in euāgelio The. dat mihi motiuū predicandi et declarandi quot modis poteraberis a nobis regnum dei. Sed primo salutem ego Maria et regnum dei dabitis tecum. Pro cuius verbi declaratioē et materie predicatione. **S**icut endum quod quilibet de arborib⁹ sui viridarii visit fructum nec est contentus de foliis et florib⁹ sed vult fructus. **S**ic deus de orto Christianitatis cuius arbores sunt christiani ibi plantati in baptismo. De quibus deus vult fructus bonorum operum scilicet penitentie misericordie tecum. **N**on solū vult flores bonarum cogitationum nec folia bonarum locutionum. sed vult fructus bonorum operum. **A**utoritas. Ego posui vos ut eatis et fructū afferatis et fructus vestrum maneat. sicut in finem. Sed quoniam Christianus vel religiosus non tenet bonam vitā vel etiam presbyteri tales sunt arbores steriles. **D**e quibus dicit Christus. Omnis arbor qui non facit fructū bonum excidet et in ignem mittet. **M**att. iij. **S**ed boni qui faciunt dignos fructus penitentie. **L**uc. iij. in morte transplantant ab isto orto in paradiso certe lestem. **H**ec dicit thema ppositum regnum dei. tecum. Occasione themati quesivi in sacra scriptura quod modis deus dat regnum celorum suis. At inueni quod sex modis tantum.

Primo propter directā hereditatē

Secondo propter violentā importunitatem

Tertio propter deuotū seruitium

Quarto propter fidele cambium

Quinto propter cōtinuā petitionem

Sexto propter iustā emptionē

Quislibet vestrum cogitet quē istorū sermodonū tenet et quē fructū facit. quod de his dicitur. Regnum dei dabit gēti faciēti fructū. **D**ico primo quod deus dat regnum suum personis humanis propter directā hereditatē sicut reges et principes et domini suis filiis legitimis dāt hereditatē. **S**ic deus dāt. cum filiis sūt nouis baptisati si dēdūt anquam peccatum statim euolat et dāt eis hereditas regni dei. **N**on propter errorē vetularū dicētiū quod propter dolores mīstis transiūt purgatoriū tecum. **F**alim est quod sūt filii regis Christi et regie. s. ecclie. **i**o mox celū intrat **H**ec modū haec generatioē in baptismo. **i**o Jo. i. **D**edit eis p̄tatem filios dei fieri his quod creditur in nomine eius. quoniam ex sanguinib⁹. i. seminib⁹. sed ex deo nati sūt. **S**i ergo iure hereditario filii legitimis debetur hereditas patris. cum ergo pueri nouiter baptisati sint filii dei legitimū. quod tecum. Ideo dicit scriptura